

آموزش به بیمار

آزمایش ادرار

واحد آموزش سلامت
بیمارستان
خاتم الانبیاء شیروان
فروردین ۱۴۰۴

نحوه گرفتن آزمایش ۱۲ ساعته

در آزمایش‌هایی که زمان دار هستند، ظرف مخصوصی به فرد تحویل داده می‌شود.
حتی ممکن است از مواد نگهدارنده نیز استفاده شود که باید با احتیاط کامل از آن مراقبت کنید.
در ساعت مشخصی مثانه خود را تخلیه و سپس به جمع‌آوری نمونه ادرار بپردازید.
این ادرار باید در مدت زمان ۱۲ ساعت جمع‌آوری و در ساعت مشخص در ظرف آزمایشگاه تخلیه و سریعاً به آزمایشگاه تحویل داده شود.

نحوه گرفتن آزمایش ادرار ۲۴ ساعته

در این روش نیز باید در ساعت مشخصی مثانه تخلیه و سپس به جمع‌آوری ادرار در ۲۴ بپردازید و نمونه را به آزمایشگاه تحویل دهید و در صورت عدم امکان تحویل، نمونه باید در یخچال نگهداری شود.
نهایتاً با بررسی این نمونه‌ها از تمامی جهات از جمله جنبه بصری، شیمیایی و میکروسکوپی نتیجه آن به بیمار ارائه می‌شود. برخی از موارد را باید با توجه به غلظت، رنگ و ظاهر ادرار مشخص کرد و بسیاری را باید بعد از بررسی نهایی و غربالگری درج کرد.
اینکه برای آزمایش ادرار چند ساعت ناشتا بوده و یا نیاز به ساعتی دارید بر عهده پزشک است. زیرا جمع‌آوری ۱۲ یا ۲۴ پزشک با بررسی وضعیت جسمی و نیز پرونده پزشکی، آزمایش‌های لازم را تجویز می‌کند.
اینکه نیاز است ناشتا باشید یا خیر نیز بستگی به نوع آزمایش دارد که توسط پزشک تعیین شده است

نحوه گرفتن آزمایش ادرار

۱- بعد از اینکه بهترین زمان برای آزمایش ادرار مشخص گردید، این سؤال پیش می‌آید که نحوه گرفتن آزمایش چگونه است

نحوه گرفتن آزمایش ۸ ساعته

۱- این آزمایش باید در اول صبحگاه گرفته شود و برای انجام آن باید مراحل زیر را طی کنید

۲- ابتدا دست‌ها را کاملاً با آب و صابون شسته و تمیز کنید تا هیچ میکروبی روی آن‌ها نباشد. زیرا ممکن است باعث اختلال در نتیجه آزمایش شود

۳- سپس ناحیه تناسلی را کاملاً با آب و صابون شستشو دهید تا در قسمت‌های خارجی آن اثری از میکروب و یا عفونت نباشد

در این مرحله باید اول ادرار را در توالت خالی کنید و از ادراری که در وسط تخلیه خارج شده در داخل ظرف مخصوص بریزید.

به هیچ عنوان دست نباید تماسی با قسمت داخلی ظرف داشته باشد. آخر ادرار نیز باید در دستشویی تخلیه شود بنابراین بهترین زمان برای جمع‌آوری ادرار در قسمت وسط تخلیه است.

در مورد نوزادان نیز از کیسه‌های سترون شده استفاده می‌شود که متناسب با جنسیت طراحی و کاربرد دارد. این کیسه را به مدت ۴۵ دقیقه و کمتر در مجرای ادرار قرار می‌دهند تا حدود ۱۰ تا ۱۵ میلی‌لیتر مایع در آن جمع شود

آزمایش ادرار

چه زمانی آزمایش درخواست می شود:

در صورت علائمی مثل درد شکم، درد پشت، تکرر یا سوزش ادرار، بخشی از آزمایش سلامتی، چک آپ بارداری و قبل از جراحی

برای آمادگی جهت آزمایش ادرار، رعایت نکات زیر ضروری است تا نتایج دقیق و قابل اعتمادی به دست آید:

۱. رعایت بهداشت قبل از نمونه گیری

- دستها و ناحیه تناسلی را با آب و صابون ملایم بشویید تا از آلودگی نمونه جلوگیری شود.

- از استفاده از مواد ضد عفونی کننده یا دستمال های الکلی روی ناحیه تناسلی خودداری کنید.

۲. نمونه گیری وسط ادرار

- ابتدا مقدار کمی ادرار را در توالی تخلیه کنید.

- سپس بخش میانی ادرار (بدون قطع جریان) را در ظرف استریل مخصوص جمع آوری کنید.

- بقیه ادرار را به توالی بریزید.

۳. استفاده از ظرف مناسب

- حتماً از ظرف استریل ارائه شده توسط آزمایشگاه استفاده کنید.

- از تماس دست با سطح داخلی ظرف یا درب آن خودداری کنید.

۴. زمان نمونه گیری

- اگر آزمایش نیاز به نمونه اول صبح دارد، ترجیحاً اولین ادرار پس از بیدار شدن را جمع آوری کنید (به دلیل غلظت بالاتر مواد).

- در غیر این صورت، نمونه را در زمان تعیین شده توسط پزشک تحویل دهید.

۵. نکات عمومی

- قبل از آزمایش:

- از ورزش سنگین یا فعالیت بدنی شدید ۲۴ ساعت قبل از آزمایش خودداری کنید.

- در صورت مصرف دارو، مکمل یا ویتامین، پزشک را مطلع سازید.

- اگر در دروران قاعدگی هستید، آزمایشگاه را آگاه کنید (خون ممکن است بر نتیجه تأثیر بگذارد).

نوشیدن آب:

- از نوشیدن مقادیر زیاد آب خودداری کنید (ممکن است نمونه رقیق شود).

- مگر اینکه آزمایش خاصی مانند آزمایش ادرار ۲۴ ساعته نیاز باشد که دستورالعمل جداگانه و نگهداری و انتقال نمونه

- نمونه را حداکثر تا ۱ ساعت پس از جمع آوری به آزمایشگاه برسانید.

- اگر تأخیر وجود دارد، نمونه را در یخچال (نه فریزر) نگهداری کنید.

۷. آزمایش های خاص

- برای برخی آزمایش ها مانند کشت ادرار یا آزمایش پروتئین، ممکن است نیاز به دستورالعمل ویژه باشد. حتماً از پزشک سوال کنید.

زمان هایی که آزمایش ادرار گرفته می شود

آزمایش ادرار نیز مانند آزمایش خون در ساعات مختلفی گرفته می شود. تعیین بهترین زمان برای آزمایش ادرار بستگی به نوع آزمایش دارد. برای تشخیص برخی از بیماری ها لازم است هیچ گونه مواد خوراکی و آشامیدنی از چند ساعت قبل از آزمایش به بدن نرسد و به اصطلاح فرد ناشتا باشد.

ولی بسیاری از آزمایش ها هم هستند که خوردن و آشامیدن تأثیری در نتیجه آزمایش ندارد. مهم ترین ساعات برای گرفتن آزمایش ادرار عبارت اند از:

نمونه ناشتا

این نمونه ادرار باید بعد از برخاستن از خواب گرفته شود. برای انجام آزمایش هایی که برای غربالگری، حاملگی و یا بررسی پورتنیوری ارتواستونیک لازم است، این نمونه گرفته می شود. باید شب قبل مثانه خالی بوده و هشت ساعت از آخرین زمانی که خورده یا نوشیده اید گذشته باشد

نمونه ادرار زمان دار

این آزمایش برای بررسی مواردی مانند کنترل دیابت خون انجام می شود. این نوع آزمایش باید ۲۴ ساعت و نیز ۲ ساعت پس از غذا گرفته می شود و باید سریعاً به آزمایشگاه منتقل شود. بلافاصله غربالگری های لازم روی نمونه انجام می گردد ، ولی اگر این امکان وجود نداشته باشد باید نمونه در یخچال نگهداری شود